

linah, naslovljeno »Chrut und Uchrut« — po slovensko »Zel in plevelj«.

Za vsako gospodinjico je velike važnosti, da si pridobi potrebno znanje o prvi pomoči pri nezgodah, da v slučaju kakršnekoli nesreče vé pravo ukreniti in pomagati, dokler ne pride zdravnik. Saj je le v prav malo slučajih zdravnik kar pri roki in je treba včasih cele ure čakati, da prispe iz oddaljenega kraja.

Prva pomoč pri nezgodah je kratko ali zelo dobro opisana v našem letošnjem gospodinjanskem koledarju.

Gospodinja mora poznati in znati uporabljati tudi domača zdravila, posebno razna zelišča. Tako pomaga kar hitro bolniku, brez stroškov in poti, ali vsaj olajša bolečino.

Skozi celo leto, od rane pomladi do pozne jeseni, se najde vedno to ali ono, kar gospodinja lahko uvrsti v svojo »domačo lekarno«. Seveda mora oseba, ki nabira zelišča, cvetje, korenine, semena ali sadeže, dobro poznati te rastline, da ne zbira napačne, škodljive ali celo strupene.

Mnogi so mnenja, da se morajo zdravilne rastline sušiti le v senci. Prav nasprotno priporočata med drugimi tudi že omenjeni župnik Künzle in Dr. med. Lucci, zdravnica, namreč da se naj vsa zdravilna zelišča sušijo hitro na solncu in zraku.

Čaji iz zdravilnih rož se pripravijo tako, da se rože poparijo z vrelo vodo in nato pustijo pokrite stati kakih 10 minut. Tudi kratko prevrete se jih pustiti, nato še malo stati. Semena in korenine se pa morajo kuhati dalje časa, tudi do dve uri.

Kdor zdravilnih čajev ne more uživati nesladkanih, si jih naj sladka z žličko medu. Trčan med je najčistejši in zato najboljši, medtem ko se prešan med vsled primesi voska kaj rad ogabi.

Vse zdravilne čaje je treba pripraviti po predpisu in uživati polagoma po žlicah ali požirkih v presledkih po pol ali ene ure. Tako priporočajo zgoraj omenjeni veččaki iz skušnje.

Kdaj nabiramo razne zdravilne rože, kako jih pripravljamo in za kaj uporabljamo, popišem v posebnem poglavju. Poprej še nekaj o čajih v obče.

Čaji iz raznih domačih rastlin pa niso samo za bolnike kakor to večina naših ljudi misli. Po drugod, tako na primer v Nemčiji, Švici, Norveškem uživajo domače čaje kot poživila, mesto drugega takozvanega ruskega čaja, katerega treba uvažati in gre denar zanj iz dežele. Čajevec, to je grm, od katerega se osmukajo lističi, sušijo in preprašijo, ter tako pridobivan »čaj« uspeva v vročem podnebjju Indije in na otokih Južnega morja. Posebno znan je čaj z otoka Ceylon. Naziv »ruski čaj« je dobil vsled tega, ker so ga prejšnje čase tovorili iz onih krajev preko Rusije v Evropo, to pa zato, da je šel po suhi poti in ne po morju, ker so bili mnenja, da se čaj navzame od morske vode neprijetnega okusa. Tako je indijski čaj prispel v naše kraje iz Rusije in dobil naziv »ruski čaj«.

Žal, mnogo naših ljudi ne pozna, ali bolje povedano noče poznati drugega čaja kakor ruskega, in sicer s tolikšnim pridatkom žganja, da bi se ta pijača morala imenovati »žganje s čajem« in ne obratno. To je popolnoma pogrešeno in posebno mladina bi ne smela poznati te pijače, ki je zanjo strup.

Dober čaj res upliva poživljajoče na telo. Biti pa mora skrbno pripravljen in, ker smo že tako vajeni, tudi primeren sladkan. Najboljši je zato med. Angleži na primer pijejo čaj vedno brez sladkorja. Kot pridatek k čaju je najbolj zdrava in zelo okusna sladka smetana ali mleko. Tak čaj ima vsaj toliko hranilne vrednosti, kalikor vsebuje mleka, oziroma smetane. Tudi limonov sok je izvrsten pridatek, čeprav brez hranilne vrednosti. Ker pa limone ne rastejo pri nas in jih uvažamo iz južnih držav, so drage. Tudi gre denar zanje preko meje, zato jih raje ne uživamo. Če že mora biti v izjemnih slučajih v čaju alkohol, tedaj se naj doda

le malo pristnega domačega žganja ali še bolje par žlic vina.

Čaj ni nikako hranilo, ampak le poživilo.

Dogodilo se je pa pred nekaj leti v hribovski vasi sledeče: večina gospodinj v vasi je prav vso mleko prodajala. Pripravno je bilo, ker je prišel mlekar z velikimi kanglami prav pred hišo ponj, plačal primerno in zato hajdi vso mleko do zadnje kaplje iz hiše. Svojim domačim, odraslim kakor otrokom so pa postavile kot zajutrak na mizo neko rujavo žlobudro iz večkrat prekuhanega čaja in kot krepčilo so prilile — špiritovo žganje.

Ali niso bile te ženske popolnoma brez pameti? Dobro zdravo mleko so prodale, da so potem kupovale čaj, sladkor in špiritovo žganje za drag denar. Niso znale računati, niso imele nobene vesti, ker niso čuvale zdravja svojih družin. Greh, smrten je to nad lastnimi otroci. Slepe so bile, ko niso videle bledih ličk svojih otrok, ki so hiral in umirali. Kar jih je po sili doraslo so ostali slabiči, dovzetni za vsako bolezensko kal. Moški so bili sami opuhleži in redki je dočakal starost.

Vsemu zlu je bila kriva nespamet gospodinj, ki niso hotele verjeti, da je taka hrana pogrešena, ker prav za prav to ni nobena hrana. Bolj pametne so se samim sebi dozdevale kakor vsi oni, ki so jih opominjali in svarili pred takim početjem in jim dokazovali, da je čaj z žganjem strup za deco. Seveda, bolj »nobe« je za zajutrak in večerjo čaj. Ali stare korenine, ki vedo povedati, kako so svojčas živeli naši ljudje, ki niso poznali ne »kofeta« ne »čaja«, ampak žgance z mlekom ali zeljem za zajutrak in so ostali korenjaki tja do 80 ali 90 let, so nam živí dokaz, da le priprosta, tečna hrana daje mladini rast in odraslim moč in zdravje tja do najvišje starosti.

*

Zenske v vojaški suk-nji.

V Mandžuriji se borijo Kitajke proti Japoncem v moški preobleki, oborožene s puškami in bajoneti. Večkrat so že dokazale pri napadih izredno hrabrost ter odločnost. V bližini tolikanj ob-streljevanega Šanghaja je našel angleški opazovalec strelski jarek, v katerem je vršilo vojaško službo 12 Kitajk. Jarek je bil izkopan, da bi bil lahko zaustavljen morebiten japonski napad. — V resnici je bil teden dni za tem odbit napadajoč japonski bataljon. Še le par ur po izjavljenem naskoku so zvedeli Japonci, da so zakrivila njihov umik

Januš Golec:

Trojno gorjé.

Ljudska povest o trojnem gorju slovenskih in hrvatskih pradedov.

16

(Dalje.)

Kmetje so pridelali tudi v tem letu zadovoljivo za zimo, dasi je grozila z lakoto mišja nadloga.

Leta 1576 je bilo pa na njivi, travniku in v vinogradu vsega več nego preveč. Ljudje so jedli, pili, se veselili in rajali, kakor da je bilo zapisano z vso sigurnostjo, da se bo raztegnilo leto izobilja v dobo sedmih svetopisemskih dobrih let. Preobilica vinske kaplje je rodila zločine pobojev. Nikdo se ni zmisli v tem letu na prerokbe o slabih časih, ki so že bile nekako namignjene po raznih opisanih udarcih šibe božje. Človek niti ne pomisli, ako se mu godi nekaj časa dobro, da bi utegnulo okreniti kolo sreče na slabše.

Že spomlad leta 1577 je bila z malimi izjemami deževna. Poljska spomladna dela so bila opravljena v mokrotnem, po nižavah naravnost v blatu. Moča je poglala seno v izredno višino,

da se je ohetala živinorejcu najobitnejša košnja, če bo že žetev bolj puhla. Malodane tik pred seneno košnjo se je pooblašilo nebo kakor pred vesoljnim potopom. Nato so se odprle zatvornice neba, liho, deževalo, pa zopet vlivalo je nad eden teden noč in dan. Kje je še bil kak izsušen potočec ali davno pozabljena graba, sta se napolnila, izstopila in pomešala s Sotlo, Bistrico, Bučo, Dramljo, Savo in Krko v eno ogromno jezero, ki je toliko dni raslo in le malenkostno odtekalo. Na srečo, da ni zalezla povodenj obsotelskih krajev iznenada, ampak polagoma, da sta si še lahko otela v nižavi golo življenje človek in domača živina.

Sotla je odnesla po obeh straneh: posamezne hiše, domačije in cele vasi, ki so uživale že bogve koliko desetletij ob njenih bregovih rodovitno blagostanje. Ob Bistrici je bilo razdrtih več jezov, človeških bivališč se hudournik ni lotil vsled naglega odtoka.

O košnji in žetvi po nižinah ni bilo niti govora. Travniki so bili oblateni za cele pednje na debelo, njive od valovja sam Bog si ga znaj koli-

Cene in sejmska poročila.

Mariborski trg. Na mariborski trg v soboto, dne 9. aprila so pripeljali špeharji 51 komadov zaklanih svinj. Svinjsko meso je bilo po 10 do 12 Din, špeh pa po 9 do 10 Din. Kmetje so pripeljali 16 voz sena po 70 do 90 Din, 8 voz otave po 85 do 90 Din, 4 slame po 70 do 75 Din, 5 voz krompirja po 150 do 2, 1 voz čebule 550 do 6, česen 10 do 14 Din, 15 vreč zelja 8 do 5 Din. Pšenica 2, ječmen 150, oves 125 do 150, koruza 125 do 150, proso 150, fižol 175 do 250, grah (italijanski) 18 Din. Kokoši 25 do 35 Din, piščanci 30 do 70 Din, raca 25 do 30 Din, gos 50 Din, puran 50 do 80 Din, kozlič 50 do 80 Din. Celi orehi 450 do 5 Din, luščeni 14 do 18 Din. Hren 12 do 14, karfižola 6 do 12 Din, ohrovt 3 do 5 Din, glavna solata 250, jabolka 5 do 6 Din. Mleko 2 do 3 Din, smetana 10 do 12 Din, surovo maslo 24 do 32 Din. Jajca 0,65 do 0,75 Din, med 14 do 20 Din, suhe slive 8 do 12 Din.

Mariborski svinjski sejem. Na svinjski sejem, dne 8. aprila 1932 je bilo pripelanih 194 svinj; cene so bile sledeče: Mladi prašiči 5 do 6 tednov stari 60 do 80 Din; 7 do 9 tednov stari 90 do 100 Din; 3 do 4 mesece stari 150 do 200 Din; 5 do 7 mesecev stari 270 do 300 Din; 8 do 10 mesecev stari 380 do 400 Din; eno leto stari 500 do 650 Din; 1 kg žive teže so prodajali po 5 do 6 Din; 1 kg mrtve teže pa po 7,50 do 8,50 Din. Prodanih je bilo 120 kom.

★

V ponedeljek se vidi v kuhinji, ako ste imeli v nedeljo goste. Lonci, krožniki, ponve, kozarci, jedilni pribor — celo kopico posode je treba umiti. Vsa kuhinja je v neredu. Ob takih prilikah je bila gospodinja čisto slabe volje. Danes pa se ona veselo in lahko poprime dela, ker ve, da bo kuhinja v kratkem času zopet čista in lepa, ako vzame Vim. A ona uporablja Vim za vse: z njim umiva kozarce in posodo, čisti mizo in deske, škaf in vedro, peč in vso ostalo pripravo. Se celo za tla jemlje Vim, pa tudi za umivanje rok po vsem tem poslu. Ona zelo ceni Vim, njenega zvestega pomagača v kuhinji in gospodinjstvu, ker je tako poceni in varčen.

Mnogi bolniki iz Amerike so se seznanili po naših izseljencih z dietetikom »Planinka-čajem Bahovec«, izdelanim iz zdravih zelišč naših slovenskih Alp. Ti ga posebno radi pijejo pri motnjah v želodcu in črevesju.

Proizvajanje obutve za Orient. Po vrnitvi

Tomaža Bate iz Indije se je pričelo v njegovem podjetju delati na tem, da se za Orient proizvaja ona obutev, ki bo najbolje odgovarjala kulturnim in socialnim potrebam tamošnjega prebivalstva. Pred tremi tedni so bili v oddelku za izdelavo modelov izgotovljeni specialni vzorci. Vse to delo je zahtevalo mnogo truda. Pri tem delu so bili zaposleni čevljarški tehnik in strojni konstrukterji pod Batinim osebnim nadzorstvom. Ze danes posluje nekoliko oddelkov v tovarni, ki izdelajo samo za Indijo 100.000 parov čevljev tedensko. Na ta način rešuje Bata krizo. Žrtvoval se je dva meseca na potu po daljnem Vzhodu in iskal načina, kako plasirati svoje proizvode, istočasno pa nabavljati tam surovine. Tudi v tem slučaju je ostal Bata zvest sebi rekoč, da za onega, ki hoče delati — ni krize.

Našim naročnikom!

Nov seznam vseh naših naročnikov smo sedaj uredili. Ako je kdo plačal naročnino in lista morebiti ne dobiva v redu, naj nam to takoj piše, da naslov popravimo, ker drugače se bo pomota vlekla naprej, dokler popravka ne dobimo.

Jarenina. Katoliško prosvetno društvo iz Št. Ilje uprizori v nedeljo, dne 17. aprila po večernicah v društveni dvorani katoliškega prosvetnega društva v Jarenini lepo Finžgarjevo dramo »Veriga«. Vsi, ki ste ljubitelji lepe domače umetnosti, ste iskreno vabljeni, da s tem tudi podprete naše prosvetno društvo. — Odbor.

Sv. Benedikt v Slov. goricah. Krasna 3 dejanska igra »Sultanova hči in dobri vrtinar«, katero je vprizorilo prosvetno društvo pri Sv. Benediktu na Vel. ponedeljek, je zapustila v občinstvu globok utis. Igralci so se tokrat res vživeli v svoje vloge, tako da je bil res užitek slediti poteku igre. Soglasna sodba občinstva je bila: lepo je bilo. Igra Sultanova hči se po-

novi v nedeljo 17. aprila po večernicah. Vabljeni vsi, ki je še niste videli, zlasti pa sosede od Sv. Antona, Sv. Ane, Négove, Sv. Jurija, Trojice in Sv. Lenarta!

Negova. Fantovski odsek prosvetnega društva v Negovi ponovi v nedeljo, dne 17. aprila po večernicah v grajski dvorani igro »Pri kapelici«. Prijatelji mladine vljudno vabljeni.

Sv. Tomaž pri Ormožu. Naši fantje iz kmetko-nadaljevalne šole prirede ob zaključku II. letnika tukajšnje kmetko-nadaljevalne šole zaključno slovesnost z vprizoritvijo priljubljene narodne igre »Revček Andrejček«, petjem in deklamacijo. Vsi, ki imate razumevanje za resna stremjenja naše mladine, pridite v nedeljo, dne 17. aprila po večernicah v Društveni dom, da v skupnosti z njo za trenutek pozabite vsakdanje skrbi.

Puščava. Naš pevski odsek prosvetnega društva priredi v nedeljo, dne 17. aprila po večernicah ob 3. uri popoldne v gostilniških prostorih g. A. Kores v Puščavi gledališko predstavo, in sicer: »Brez zajtrka«, veseloigra, in »Pri kapelici«, igra v treh dejanjih. Nastopi tudi pevski zbor z venčkom narodnih pesmi. Kdor se hoče pošteno nasmejati našemu »Jurčku«, pride gotovo pogledat. Zato vljudno vabljeni domačini in sosede od blizu in daleč. Na svidenje!

Sv. Lovrenc na Dravskem polju. Kaj ljubko proslavo materinskega dne je na Marijin praznik v Prosvetnem društvu priredila naša mladina — zlasti šolska. Vrstilo se je petje, deklamacije, govori in prizori z ganljivo, poučno in blažilno vsebino. Posebno je bilo gajeno vse občinstvo, ko so tri sirote, ki jim je nedavno smrt ugrabila mater, na odr predpisale pismo mami in nebesa. Prireditelji ostane gotovo vsem v lepem spominu.

Gornja Ponikva pri Žalcu. V nedeljo, dne 17. aprila proslavimo pri nas na Ponikvi očetovski dan v smislu katoliške akcije. Poseti nas tajnik katoliške akcije za lavantinsko škofijo d. g. Franc Kolenc. Sveto opravilo bo ob 7. in 10. uri popoldne. Popoldne uprizori Prosvetno društvo »Slomška« v župnikovi uli igro »Skriven zaklad«. Obenem bo govoril o Katoliški akciji g. Kolenc. Upajoč, da se snidejo ta dan vsi ponkovski očetje in fantje, radostno kličemo: Živela Katoliška akcija!

kokrat premetane s pridelki vred. O kakih prihrankih glede človeške in živalske prehrane izza minule dobre letine v spodnjih krajih ni bilo ne sluha in ne duha. Štajerc in Zagorec, ki sta lani jedla, da ju je bolelo za ušesi inčila, da sta se božala ter bratila s palico in polenom, sta prosjčila to poletje po vrhah za slamo in semensko ajdo. Hribovci so pomagali za prvo silo, ker je hranil vrhovljan še vedno nekaj za oddajo na poplavljenega dolenjca. Vse je upalo na otavo in ajdo, ki sta obetali zimsko prehrano kljub dejstvu, da bosta druga košnja ter žetev precej pozni. Enaka, če ne še gorša povodenj kakor seno in poletno žetev je uničila tudi otavo in ajdo. Na jesen l. 1577 je deževalo, curljalo in pršelo, dokler ni zapadel prav zgodaj debel sneg. Ob ves jesenski pridelek ni bil le poljanec, še celo gorjanec. Pokošena otava mu je segnala v dežju, ajdo in proso so zbili v tla nalive, grozdje je popokalo ter segnalo, repo in korenje je pokrila sneg, domovina blaženega krompirja je še bila tedaj neznana Amerika. Samo na pol nagnito sadje so ljudje zbirali in rezali, ga skrbno sušili in zaklepali v škrinje

za zimo. Zima z debelo sneženo odejo pred durmi; človek in živina brez hrane in krme, da, tik ob Sotli celo brez zadostne strehe! Prerokovanja o lakoti in kugi niso le namigavala ter opominjala, da, razbijala so po vratih ter vpila, da bo jo na zimo in spomlad!

Leta 1578 v zimi je pričelo, na spomlad je izbruhnulo najprej na hrvaški strani ob Sotli. Po spodnjih krajih se je bila raznesla strašna vest, da je prirogovila v tolikanj vsled pomanjkanja udarjeno pokrajino črno progasta krava, kakor so si predstavljali ljudje neizbirčno in neusmiljeno morilko — kugo!

Ze na spomlad v letu 1578 ni prignal nobeden Zagorec kakega repa na sejm v Podčetrtek, k Sv. Petru, v Kapele, na Pilštajn ali na Planino. Par hrvaških sejmarjev, ki so se še upali na štajersko stran, je pripovedovalo strašne slučaje o neugnanem pojavu kuge pri ljudeh in pri živini. Najprej so začeli umirati ljudje nagloma med neznosnimi bolečinami in širjenjem smrada, in cepati živina nižje Zagreba. Z bliskavico je segla šiba kuge po celem Zagorju, koder je bila povzro-

ženske. Sploh pa niso bojavnice na Kitajskem prav nič novega. Pred 10 leti med kitajsko revolucijo je zaslovela mlada Kitajka, ki se je pisala Foo-Foo-Wong. Oprijelo se je je ime »Kitajska devica Orleanska«. Načelovala je 700 ženskam in navajala s to četo na postopje vlade. Druga ženska, vdova po uglednem trgovcu Changu v Honanu, ki je bil umorjen od roparjev leta 1924, se je priključila tolovajski bandi. Pozneje, ko je poveljevala 3000 mož broječemu oddelku, so jej dali naslov brigadnega generala.

7000 let stara silka.

Pred 7000 leti je umrl v Gehelu v Egiptu uboga para, kojega

Dobje. Na dan 4. aprila je imelo tukajšnje Katoliško slovensko izobraževalno društvo svoj občni zbor, na katerem je pristopilo 73 novih članov. Društvo ni delovalo že od leta 1927, odkar je odšel č. g. župnik dr. Ivan Zagar. Z ozirom na naše krajevne razmere je društvo neobhodno potrebno in se ga ljudstvo veseli oklepa. Žal da nimamo dovolj splošnih delavnih moči in primerne prostora.

Št. IIj pri Velenju. Podružnica Sadjarskega in vrtnarskega društva priredi v nedeljo, dne 17. aprila ob pol 3. uri popoldne šaljivo igro »Kmet Herod« v Društvenem domu. Pred predstavo bo našim gospodinjam in dekletom govoril priljubljeni g. Levstik iz Celja. Predavanje bo kajpada zanimalo tudi moški spol. Predstavil se nam bo tudi krepak pevski zbor pod vodstvom g. Cirila Veniškina iz Škal. Čisti dobiček je namenjen povzdigi sadjarstva v Št. Ilju, ki pa je že sedaj na visoki stopnji. Vljudno vabljeni domačini in sosede, posebno gospodinje in dekleta!

*

Skrivnost milijonarke.

»Herald Square« je eden najstarejših hotelov Njujorka in je zavzemal svoj čas poleg znanega hotela »Waldorf Astoria« v amerikanskem vlemestu prvo mesto. Je bilo torej povsem naravno, da si je izbrala bogata gospa Ida Wood skupno s sestro in nečakinjo baš ta hotel kot prebivališče. Podučila je osebo hotela, da je ne sme nikdo vznemirjati in ne smejo pustiti nikogar k njej.

Leta so pretekla. Med tem je že bila umrla sestra milijonarke in tej je sledila kmalu na drugi svet tudi nečakinja. Ida Wood je ostala v dveh najetih sobah sama in je preživljala čisto samotarsko življenje. Plačevala je točno račune in povrh je še dajala strežnicam lepo napitnino. Oblačila se je vedno črno in je nosila klobuk, ki je presegal leta navadnega človeškega življenja. Praga hotelske jedilnice ni prestopila nikoli. Živela je le od kruha in mleka.

Živa duša se ni zmenila za staro go-

spo, dokler se ni izkazalo lepega dne, da hrani Ida Wood milijonsko premoženje v svojih dveh sobah. Njen nečak, Otis Wood, je bil iztaknil bogastvo.

Pred mnogo leti je slovela Ida Wood kot krasotica v Njujorku. Bila je središče družabnega življenja in jej je bila nekoč dana priložnost, da je plesala s tedanjim princem Valeškim, poznejšim angleškim kraljem Edvardom VII., ko je posetil Združene države.

Po smrti moža je dvignila Ida Wood denarno zapuščino v banki in je izginila neznano kam v spremstvu sestre ter nečakinje. Milijone, katere jej je izplačala banka, je nosila neprestano pri sebi. Cela jata zasebnih detektivov, katere so najeli njeni sorodniki, je bila na delu, da bi izsledila bivališče izginule. Iskali so jo povsod na svetu. Tim večje je bilo presenečenje, ko je zadel na milijonarko lepega dne njen nečak v hotelu »Herald Square«, v sredini Njujorka. Ker je bogatašinja stara že 94 let, je pričela med sorodniki neugnana tekma za dediščino njenega milijonskega

Kotlje. Naše prostovoljno gasilno društvo je na spomlad zopet oživel. Na velikonočni ponedeljek se je zopet prikazalo na odru. S sodelovanjem tukajšnjega pevskega zbora je uprizorilo burki »Vedež« in »Kakšen gospod, tak sluga«. Obe igri sta dobro uspeli in sta zbudili veliko smeha. Tako igralci kakor tudi pevci so bili deležni vsestranske pohvale. Igra se bo ponovila. Obiskalo je naš kraj na velikonočne praznike dosti smučarjev, saj je bilo še kakih 40 cm debelo snega. Žal so imeli nesrečo. Na velikonoč si je namreč nek 9 letni deček, doma iz Maribora, pri smučanju zlomil nogo, neka dama pa si je nogo izvinila.

Marenberg. Spet se oglašamo Marenberžani, da sporočimo svetu nekaj novic. Za nas so sicer že bolj »stare novice«, za marikaterega brávca Slov. gospodarja bodo še gołovo nove.

Smo bolj počasni, ker smo precej v sorodstvu s Pohorci na oni strani Drave. — Na cvetni ponedeljek je bil spet sejem. Tokrat je bilo približno 30 glav živine. Obisk sejma je bil precejšen, kupovalo pa se je zelo malo. — Na veliki petek popoldne je bila običajna procesija na Kalvarijo, kjer je bil križev pot ob 5 postajah skrivnosti žalostnega dela sv. rožnega venca. Bil je tudi nagovor na ljudstvo, ki se je v častnem številu zbralo, da dostojno počasti spomin Odrešenikove smrti. V Zgornji Vižingi je umrla 74 letna gospa Marija Lehtinger, rojena Vald v Ribnici na Pohorju. Lani 15. avgusta je še slovesno obhajala zlato poroko. Kmalu nato so jo odpeljali v bolnico. Trpela je pol leta zelo hudo, dokler ni Bog verno ženico na velikonočno nedeljo poklical k sebi. — Banovinski zdravnik dr. A. Hönnigmann je kupil na Remšniku posestvo g. Kajzer-ja, po domače Urlepovo, za 120.000 Din. Knjižnica Katoliškega prosvetnega društva se je v zadnjem času povečala za precejšnje število knjig. Segajte pridno po njih: dobite takšne za kratek čas in takšne za pouk.

Kamnica. Za Veliko noč nam je pripravila neizprosna smrt dva žalostna sprevođa, smo na zadnji poti spremili ugledni gospodinj Veroniko Čížekovo iz Jelovca in Rozo Vadlenbergerjevo pri Sv. Urbanu. Po Veliki noči pa zamoremo veselo poročati, da smo na Marijin praznik prav slovesno obhajali svoj materinski dan in veličastno pohvalili dobre mamice, ki za svojo mladino tako požrtvovalno skrbijo. Tudi slikanje naše lepe podružnice sv. Urbana prav lepo napreduje in že nestrpno pričakujemo veselega dne, ko se nam bo pokazala v svojem novem svatovslem oblačilu. Na nedeljo Dobrega pastirja pa smo imeli veselo gostijo gospe Franje Hauptman, rojene Košir z g. I. Ločičnik iz Maribora.

Svečina. Naša župnija je sedaj v verskem oziru čisto prerojena. Na praznik sv. Jožefa je

truplo so stlačili po tedanjih predpisih v meter široko krsto, ko so ga poprej po staroegipčanskem običaju balzamirali. Kakor vse mumije so ovili tudi to s platinenimi omoti. Ker je pa bil rajni svojcem posebno ljub in drag, so poskrbeli za to, da mu je poslikal slikar potno ruto. Z grobom omenjenega moža je bila odkrita tudi njegova potna ruta. Na ta način je prišlo današnje človeštvo v posest 7000 let stare slikarije na platno, ki je dosedaj najstarejša. Odkritje se je posrečilo Italijanski ekspediciji, ki je oddala nad vse dragoceno najdbo muzeju v mestu Turin. Rutica je bila že seve-

čila povodenj upostošenje in kjer se je bila usidrala lakota. Človek je na večer še zdrav, drugi dan se že zvija radi pekočega ognja v prsih ter po trebuhu in črevah. Na več mestih vzrastejo gnojne bule, smrt je še edino odrešenje iz peklenjskih muk.

Pri živini gre mnogo hitreje. Kmet naklene junce, se poda na njivo orat, nazaj pa privpije ves obupan, da sta se zgrudila mrtvi obe živali. Število človeških in živalskih žrtev je že tako naraslo, da jih ne utegnejo več pokopavati.

Gospoda se je zaklenila za grajsko obzidje bolj skrbno nego pred Turčinom; narod pa pada, umira in tuli od lakote. . . . Kuga je že napodila v smrt cele družine, izpraznila domačije ter iztrebila vasi. Mrtev človek in žival obležita, kjer ju je zalotila smrt. Nikdo se niti ne zmeni, kdo bi naj bila nesrečna žrtev, kaj šele, da bi se je usmilil in jo zagrebel.

Zrak po celem Zagorju je tako otrovan od kuge, da ga ne morejo očistiti nobene čarovnije.

Staro Bibičko v Zelenjaki, ki je znala edina pomagati v tej bolezni ljudem in živini, je

ukazal cesargrajski oskrbnik živo sežgati. Nekdo jo je bil ovadil radi čarovništva. Grajski beriči so dobili res pri njej: močerade, krstače, posušene kače in druga proti kugi obična zdravila. Obsojili so jo na prostem pod milim nebom na smrt na grmadi, ker je priklicala z zlodejevo pomočjo črno kugo v izstradane kraje. Nikdo si ni upal babure zgrabiti, da bi jo bil privezal na kup pripravljenih drv ter podkuril. Natirali so ženšče v njeno lastno bajto, zapahnili vrata ter upepelili kočuro s copernico vred. Kljub temu, da je uničil Bibičko ogenj z zdravili vred, kuga še huje razsaja. Narod je uverjen, da bo udarila tudi po strahopetnih gospodi.

Štajerski gorenjci niso verjeli Zagorcem radi stare izkušnje: Hrvat rad pretirava vsako istino! Je bila že tedaj in je še danes navada, če pogori koča enemu zagorskemu seljaku, prosjačijo kar cela sela daleč naokrog kot pogorelci. Zagorec rad vzbuja sočutje, raznaša tisočkrat povečane novice, da zastonj piše in mu poskakuje srce, če drugega gane iz trte in domišljije izvita usoda.

Nekaj pa je vendarle moralo bukniti med

pristopilo k mizi Gospodovi toliko mož iz cele župnije, kakor še menda nikdar poprej. Naš g. župnik je pa tudi mož na svojem mestu. S svojo ljubeznivostjo zna pridobiti vsakogar za pošteno stvar. — Hudi udarec nas je zadela vse občine naše župnije s tem, da bodo odslej morale občine skrbeti za okrajno cesto, ki vodi od Gornje Sv. Kungote do Svečine. Stara je že ta cesta. In mnogo prometa gre po njej. Vsak dan vozi celo avtobus od tu v Maribor. Če bo pa ostala cesta v občinski oskrbi, bodo pa občine morale prepovedati vožnjo s težkimi motornimi vozili po tej cesti. Kajti nemogoče je, da bi naše revne male občine mogle dobiti na cesto toliko gramoz, kakor ga je dal na leto okrajni zastopnik in da bi še povrh vsak mesec plačevali cestarju okoli 1000 Din. Saj še za občinske ceste nimamo sredstev. Kam bomo pa prišli! — V naše kraje je letos prišlo precej vinskih kupcev, posebno iz Ljubljane. Sloves izbornih svečinskih vin gre danes daleč. Hval Bogu, da so v Ljubljani opustili nakupovanje banatskih in dalmatinskih vin in segajo naši sosede Kranjci sedaj raje po rez finih in prvovrstnih vinih iz Svečine. — Finančna straža v Svečini (pri cerkvi) se bo opustila, ostane pa ona na svečinskem Podigracu, kjer gradijo novo carinsko poslopje tik ceste, ki vodi v Ernovž. Neradi so slovenski financarji zapustili naš prijazni kraj in so žalostni odšli v južne kraje. — Naša okolica pričakuje letos hogato sadno letino, ker je to leto mariborsko-slovenjgoriško okrožje na vrsti glede radja. Bojimo se samo tega, da radi težkoč glede pošiljanja denarja iz ene države v drugo sadna trgovina ne bo šla tako izpod rok, kakor pred par leti. Merodajni krogi bodo že morali pravočasno poskrbeti za dovolj denarja in redni denarni promet s sosednjimi državami, sicer bi bil zastoj v sadni trgovini za nas endjarje hudi udarec.

Hoče pri Mariboru. Umrl je dne 3. aprila po dolgi in mučni bolezni daleč na okoli znani Ivan Dvoršak iz Regoze. Bodi mu domača zemljica lahka!

»Demoljubni pevce«, zbirka ljudstvu priljubljenih pesmi, broširano 3 Din, vezano 5 Din. Naročila sprejema Tiskarna sv. Cirila v Mariboru.

Cirkovce. Zopet so se otožno oglašili farni zvonovi. Naznanili so, da je dne 1. aprila nenadno mirno v Gospodu zaspal blagi oče, spoštovani mož in daleč naokrog poznani zvesti naročnik »Slov. gospodarja« g. Andrej Čelan, mlinar in posestnik v Zg. Jablanjah v 73 letu starosti. Kako je bil pokojnik priljubljen in čistan, je pokazal njegov pogreb v nedeljo, dne 3. aprila. Čast in zahvala gre predvsem č. gg. duhovnikom, pevskeму zboru za pretrajive in v srce segajoče žalostinke, gasilnemu društvu, katerega je kot svojega dolgoletnega člana častno spremlilo na njegovi zadnji poti, ter vsem znancem in prijateljem. Dragi oče, dasiravno Ti ni bilo dano učkati bližajoč se pomladi ter novega razcveta narave, smo prepričani, da že uživaš zaslužen plačilo pri Njem, ki si ga v življenju tako ljubil!

Št. Janž na Dravskem polju. Na Veliko soboto je nastal v Prepoljah požar, ki je ogrožal radi močnega južnega vetra skoro vso vas. Sicer so prihiteli k nesreči šentjanški glasilci, vendar niso mogli radi pomanjkanja vode nuditi potrebne pomoči. Naslednji teden, 1. aprila je Singerjev avtomobil povozil tovarniškega delavca Franca Cafuta v Ločkem klancu in mu zadal težke poškodbe. Zdravi se v mariborski splošni bolnici. Na belo nedeljo je Prosvetno društvo vprizorilo »Repoštevca«. Igro so izpeljali prav dobro. Pred igro so pevci zapeli par pesmi pod vodstvom organista g. Davorina Colneriča, ki mu gre za trud najlepša zahvala. V odmorih so pevci popevali v dvorani. Vnaprej je v pripravi »Mala pevka« in več lepih dram.

Sv. Jurij v Slov. goricah. K zadnjemu počitku smo spremili preljubega in nepozabljivega tovariša Franca Divjak iz Partinje. Bil je star še komaj 35 let, a že nam ga je ugrabila smrt v najboljšem življenjskem času. Bil je tudi vzoren katoličan, prejemal pogosto sv. zakramente ter je rad pomagal siromakom in drugim. Naj mu bo Bog plačnik za njegove dobrote in usluge!

Sv. Ana v Slov. goricah. Svečano so doneli v nedeljo in pondeljek naši farni zvonovi ter naznanjali vesele velikonočne praznike. Med svečanostne zvoke so se tudi pomešali glasovi, ki so peli smutno pesem daleč na okrog znani in spoštovani ženi Katarini Šiško, posestnici na Draževrhu. Razne lepe čednosti in lastnosti

so kinčale rajno v življenju. Bila je možu zvesta žena, otrokom zlata mati, sosedom mila soseda, ki siromakov ni zapustila. Vso zimo je bolela ter bila sprevidena s svetimi zakramenti. Bolezen je nekoliko prenehala in že so se veselili, da bodo vsi skupaj obhajali velikonočne praznike. Toda človek obrača, Bog pa obrne. V soboto je še pripravljala za praznike. Bolezen jo je močno napadla in ob času, ko so blizu blagoslovljali velikonočno jagnje, je izpolnivi 71 leto mirno v Gospodu zaspala. Pogreb se je vršil v torek, dne 29. marca ob bilni udeležbi sorodnikov, znancev in prijateljev. Kot zvesti bralki »Slov. gospodarja« želimo, naj ji bo ljubi Bog za vsa njena dobra dela bogat plačnik, njeni duši pa milostljiv sodnik! Njenemu možu, sinu, hčeri in snahi pa naše sožalje!

Sv. Jakob v Slov. goricah. Tudi pri nas razsaja gospodarska kriza in tlači vsakega kmeta ter tudi obrtnika. Poleg tega so se v našem Spodnjem dolu pojavili lisjaki v človeški podobi, ki so ponoči pobirali naše kokoši kar iz zaprtih hlevov. Potem so jih nekaj kar eksportirali proti Mariboru. Oko postave pa jim je pravočasno prišlo na sled. Upati je, da se takim dolgoprstnejšem pristrizjejo dolgi, za nas nevarni prsti, da bodo imele naše stare mamiče kokoške ponoči mir pred takimi lisjaki. Oškodovani, ki so jim zginile kokoši, pa tarnajo: češ, nič ni kokodak, pa tudi nič ni za tobak.

Sv. Vid pri Ptuj. Tukaj se je 4. aprila, na Marijin praznik, izvršila lepa slovesnost, res proslava materinskega dneva. Družini trgovca Aug. Šošteriča se je narodil deveti sin, oziroma 11 otrok. Nj. Vel. kralj je po svojem zastopniku majorju Šaracu iz Ptuja bil boter temu otroku. G. zastopnika je ljudstvo — vdano državi — nad vse častno sprejelo. Doma ga je pozdravila mala Verica s kruhom in soljo, pred cerkvijo ga je čakal obč. odbor, ki mu je izrekel dobrodošlico. G. župnik ga je sprejel na cerkvenem pragu. Ljudstva se je pri slavnosti kar trlo. Po cerkveni slavnosti se je izvršilo kosilo v Slomškovi dvorani, ki je kot nalašč za take prireditve. Prvo napitnico je izrekel g. župnik z željo za procvit naše lastne države in na zdravje Nj. Vel. kralja. G. major Šarac je v lepem govoru izrazil svoje zadoščenje nad tako lepim spre-

Hrvat, so govorili vrhovljani, sicer bi ne čepeli vsi doma kakor jazbeci v zimskem spanju. Pištanske tržane je še posebno grizla radovednost, kako in kaj je med brati onstran Sotle, da jih ni med nje na sejme in s suho robo po hišah. Enokega postopača Andreja so drezali tako dolgo, da je obljubil, da se bo podal na ogled od Zelenjakov do Klanjca in če bo treba, še tudi dalje do Krapine. Ema ga je preskrbela s pijačo in jedačo, da bi odganjal od sebe kugo, če bi jo res kje srečal. Oprtal si je Draša dve polni bisagi preko pleč, privezal za pas obilno čutaro starine, gorjačo v roke in adijo za kugo, da bo ustrezno trški radovednosti.

Ogledniku se ni mudilo. Rabil je dva dni do Št. Petra, kjer je bil most preko Sotle in cesta do Klanjca ter razpotja po celem bednem spodnjem Zagorju. Komaj je prikrevsal v Dekmanci po štajerski strani v bližino Sotle, mu je nagnal koj prvi pogled na bratsko Zagorje mravljinice plahosti po hrbtu. Ob Sotli ni bil pospravil nikdo razdejanj po zadnji povodnji. Travniki so bili še vsi v blatu, njive ne zorane in kakor daleč je

seglo oko, nikjer setev in ne zelenja! Ko je vprašal Dekmančana, kedaj mislijo Hrvati na seneno košnjo in na obdelavo polja, se je nagovorjeni prekrižal, vzdihnil, se prijel za usta, začel bežati pred bisagarjem in šele v precejšnji oddaljenosti je kriknil na ves glas: »Kuga razsaja, raznašajo jo berači!« Ni bil Belakov Drečica bojazljivec, a takole obnašanje pred prekoračenjem Sotle mu ni bilo vseeno.

V vas Št. Peter v Leskovcu sploh ni smel. Šentpeterska cerkev je bila obdana z visokim in močnim obzidjem. Bila je pripravljena kot utrdba za slučaje turških vpadov. S cerkvenega obzidja je vpil nanj stražar in mu zabijal v uho, da ne sme v vas, če mu je drago življenje! Saj se mu pozna že na bisagah, da je zagorski malhar, ki trosi z beračenjem kugo!

Toraj bavljav s kugo ni bil plod hrvaške domišljije, prebridka istina, si je ponavljal v mislih pištanski izvidnik, ko je obrnil hrbet Št. Petru in zavil preko polj proti Sotli, kjer je bila poražena l. 1573. nesrečna kmečka vojska.

(Dalje sledi.)

vsa razpadla, pa spretne roke so jo zopet zlepile in je sedaj razločno videti, kaj da je slikal staroegipčanski slikar pred 7000 leti na platno. Slika predstavlja lov na takozvanega nilskega (povodnega) konja in je izvedena v dveh barvah: v črni ter rdeči.

Noče priti.

Mesar Jelen pošlje svojega sinčka nakupovat vole. Sinček ni baš med najpametnejšimi in se kmalu spre s svojim dobaviteljem. Očita mu, da mu je dal enega vola premalo. Ker se ne moreta sporazumeti, brzojav sinček po očeta. Ta pa mu odgovori: »Radi takega vola ne grem od hiše.«